

ALUMINIUMINDUSTRIEN

og Det europeiske fellesskapet

I all offentlig statistikk om næringslivet står jordbruk og fiske først, så kommer industri og bergverk. Denne gamle orden får mange til å glemme at industrien er vår største næring, at den gir arbeid til flere mennesker enn de tre gamle primærnæringer til sammen. I 1957 ble det første gang registrert større sysselsetting i industri og bergverk enn i primærnæringene samlet. I dag arbeider vel 240 000 i jordbruk, skogbruk og fiske – i industri og bergverk er tallet godt over 400 000.

Aluminium er vår største eksportvare. Aluminiumsverkene ligger i «utkant-Norge» og gir trygge arbeidsplasser i industrifattige strøk. På disse sidene gir vi en rekke opplysninger om aluminiumsindustrien og dens betydning for landet og dets innbyggere.

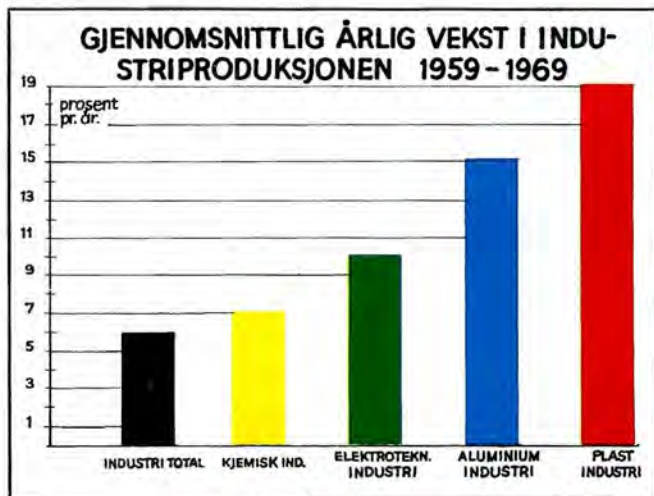
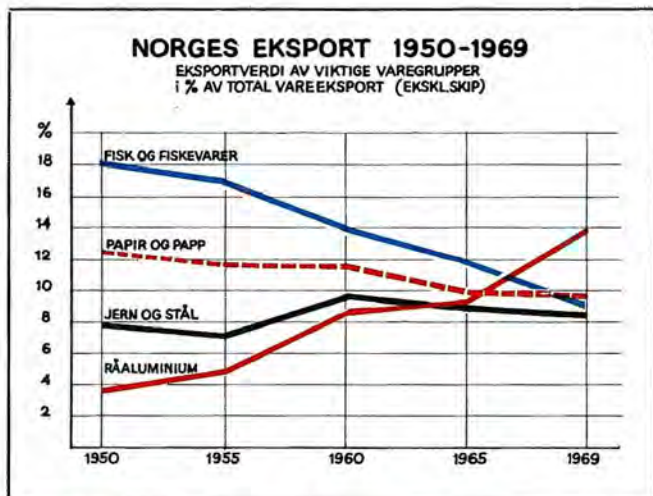
En industri av „hjørnesteinsbedrifter”

Vi har ni aluminiumverk. De ligger alle i «utkant-Norge» og gir trygge arbeidsplasser i industrifattige strøk. Det er tilgangen på elektrisk kraft ved isfrie havner som har bestemt lokaliseringen av verkene i distrikter som ellers ville ha vanskelig for å trekke til seg industri. – I Holmestrand, Hor-

ten og Raufoss er det bedrifter som bearbeider aluminiumen videre. Det samme blir delvis gjort på Karmøya. I tillegg er det bortimot 1000 norske bedrifter som nytter aluminium til produksjon av ferdigvarer.

ALUMINIUM INDUSTRIEN I NORGE

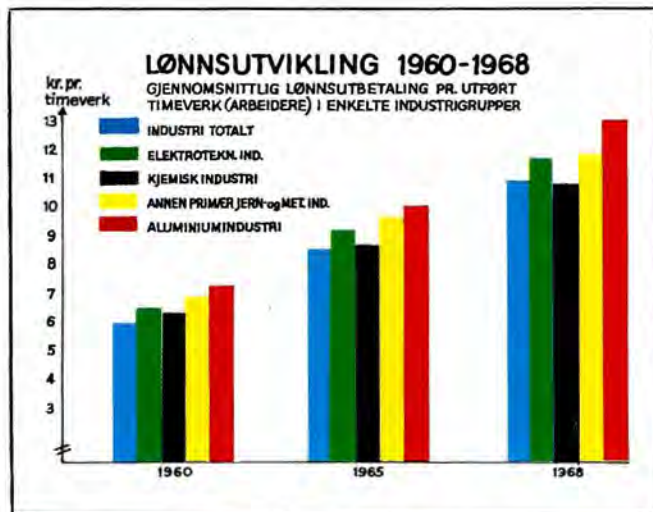

Aluminiumindustrien – vår største eksportør

Aluminium er i dag vår største eksportvare. År om annet fører vi ut aluminium til en verdi av bort imot 2 milliarder kroner. Vi importerer råvarer til denne industrien, men inntektene av eksporten utgjør likevel over ett tusen millioner kroner mer enn utgiftene til råvarene. Aluminiumindustrien er således en viktig faktor når det gjelder å dekke vårt importoverskudd.

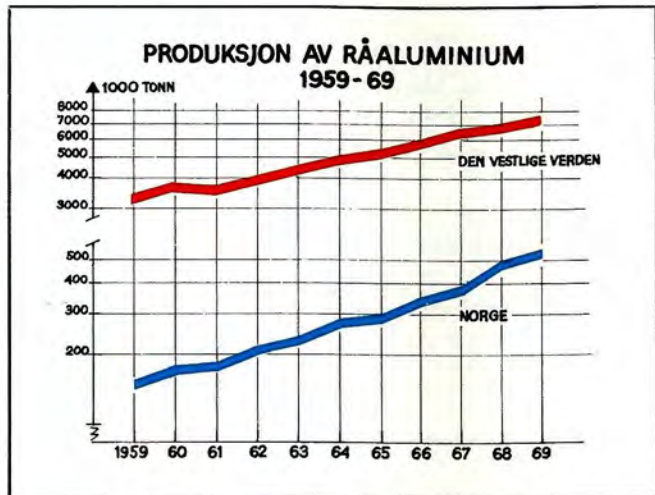
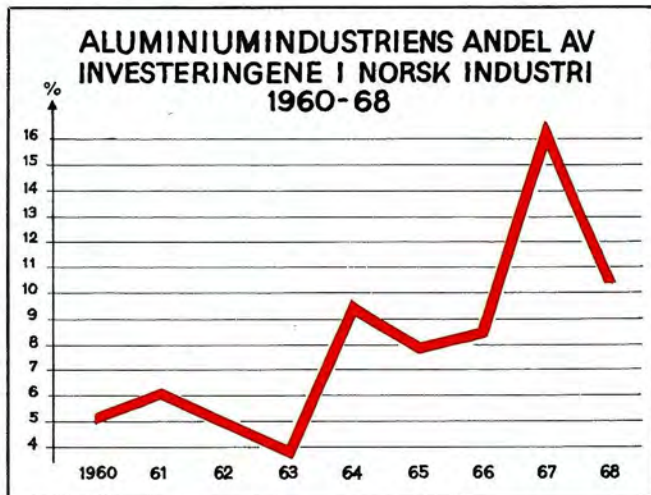
En industri i rask vekst

I det siste 10-året er det bare plastindustrien som har hatt en raskere vekst enn aluminiumindustrien. Mens norsk industri i gjennomsnitt har økt sin produksjon med 5,5 prosent om året, har aluminiumindustrien hatt en årlig produksjonsvekst på 15 prosent.

Lønnsnivået i aluminiumindustrien

Lønningene i aluminiumindustrien ligger en god del høyere enn i andre større industribransjer. Grovt sett har lønningene ligget 15–25 prosent over gjennomsnittslønningene i norsk industri tatt under ett.

Ringvirkningene

Det koster å bygge ut en industri som aluminiumindustrien. I løpet av 1950-åra ble det investert 875 mill. kroner, og fra 1960-68 ca. 2000 mill. kroner i denne industrien. 80 prosent av investeringene var betaling for varer og tjenester fra norske bedrifter. Norsk industri og norsk bygge- og anleggsvirksomhet har således vokst sammen med aluminiumindustrien.

Gigantene vi konkurrerer med

Norge er den største aluminiumprodusent i Europa. Men vår andel av den aluminium som blir produsert i verden er bare sju prosent. Vi er for en dverg å regne i forhold til de store gigantverkene i Canada og USA. Vårt eget forbruk av aluminium utgjør ikke en gang 10 prosent av våre verkens produksjon. I det siste 10-året har vi eksportert mer enn 90 prosent av Norges produksjon av råaluminium. Aluminiumindustrien vår er først og fremst en eksportindustri.

TOLL

NORSK ALUMINIUMINDUSTRI BETALTE I 1969 EN SAMLET TOLL PÅ SIN EKSPORT AV RÅALUMINIUM TIL EEC PÅ: 43 MILL. KR.

DENNE TOLLBELASTNING TILSVARER:

ALT. 1. EN ØKNING AV KRAFTKOSTNADENE PR. TONN PRODUSERT RÅMETALL PÅ:

50-60%

ALT. 2. EN ØKNING I LØNSKOSTNADENE PR. TONN PRODUSERT RÅMETALL PÅ:

50%

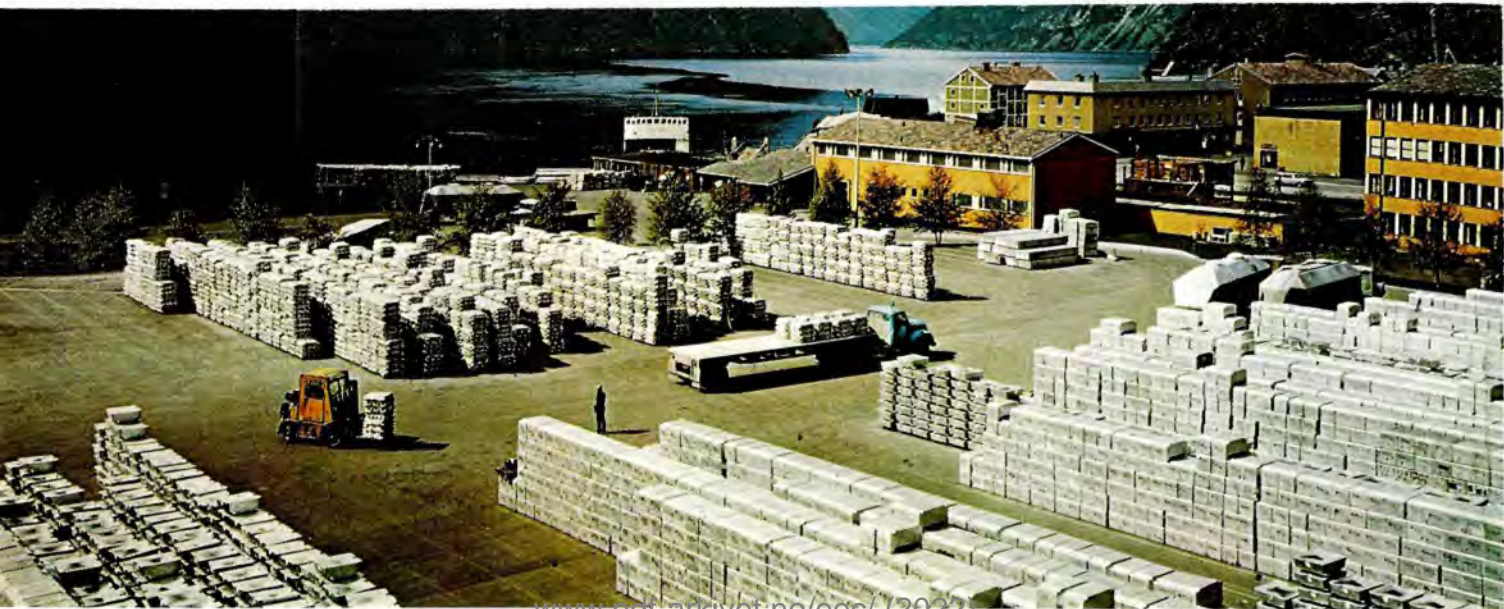
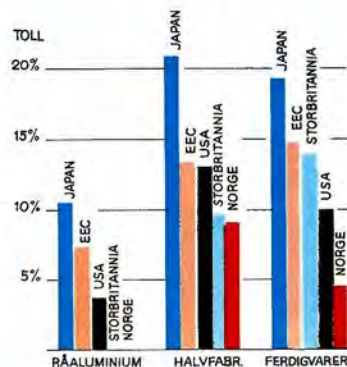
Tollbelastningen på råaluminiumen i EEC

Til Storbritannia eksporterer vi aluminium uten tollbelastning. Det er ikke tilfelle med EEC-området. Der betaler vi sju prosent toll på råaluminium. Tollsatsen kan synes beskjeden, men det blir et stort millionbeløp, som teller sterkt i produksjonskostnadene. Hittil har vi vært hjulpet av visse kvoter, hvor EEC har importert til lavere toll. Men disse kvoteordningene er nå falt bort. Når Storbritannia går med i et utvidet Fellesskap vil vi møte tollmurer også i det landet, hvis vi selv blir stående utenfor.

Tollbelastningen på halvfabrikata og ferdigvarer er langt høyere

Opgaven i åra framover er å sørge for at vi bearbeider råaluminiumen i Norge. Vi må slutte å være råstoffleverandører til andre lands industrier. Men når vi skal selge bearbejdede varer, er det vi møter de høye tollsatsene — noe som har hindret oss i å utvikle en industri for halvfabrikata og ferdigvarer av aluminium.

TOLL PÅ RÅALUMINIUM, AL-HALVFABRIKATA OG FERDIGVARER I DE FORSKJELLIGE LAND

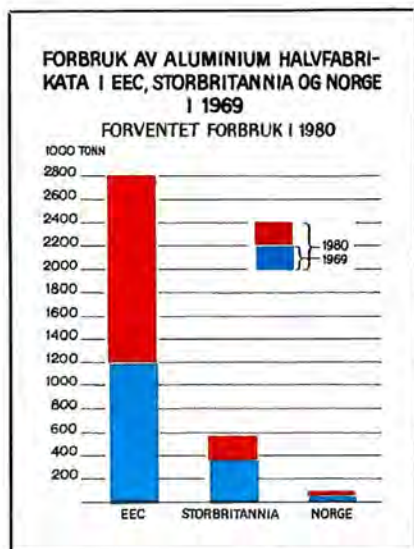

Vårt fremste marked er Europa

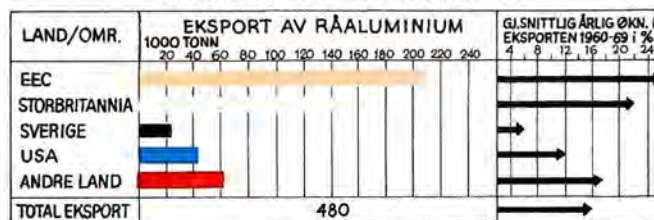
I 1969 gikk 42 prosent av vår eksport til EEC-området, Det europeiske fellesskapet, 32 prosent gikk til Storbritannia. I et utvidet fellesmarked, hvor også Storbritannia og Danmark kommer med, vil 75 prosent av vår eksport gå dit. Dette store markedet gir de største mulighetene for økt eksport også i framtida.

Det framtidige forbruket av aluminium

En regner med at forbruket av aluminium vil øke sterkt i åra som kommer. Det gjelder ikke minst i det utvidede Fellesskapet hvor Storbritannia blir med. Derfor gjelder det for aluminiumindustrien å komme på innsiden av dets tollmurer — både for tollfri eksport av råaluminium, halvfabrikata og ferdigvarer. Det siste er det viktigste. Med dagens priser ville en eksport av 300 000 tonn halvfabrikata gi oss en gevinst i brutto produksjonsverdi på 600 mill. kroner i forhold til en tilsvarende eksport av råaluminium. Det ville bety flere tryggere, godt betalte arbeidsplasser i landet.

NORGES EKSPORT AV RÅALUMINIUM FORDELT PÅ VIKTIGE MARKEDSOMRÅDER

Norges framtid

ligger ikke i å levere råstoff til verden omkring. Vi har gjort det altfor lenge — både når det gjelder treforedlingsprodukter, fisk og metaller. Vår oppgave må være å produsere avanserte produkter som gir større avkastning for hver arbeidstime våre fagarbeidere, bedriftsledere og forskere setter inn. Men hvis vi skal løse den oppgaven, må vi ha et stort, kjøpekraftig marked som ikke er stengt av tollmurer. Dette er det langtidsperspektivet som bør oppta oss når vi drøfter Norges plassering i Europa.

Det er ingen som benekter at vi kan overleve også utenfor et utvidet europeisk fellesskap. Men vi skal mer enn overleve. Vi skal vokse og vokse raskt for å kunne løse store oppgaver både ute og hjemme. Målet er så visst ikke «mamonisme». Målet er å skape et godt samfunn for alle her i Norge og å bidra til en tryggere verden omkring oss. Et norsk medlemskap kan bidra til begge deler.

Vi er tryggere i Det europeiske fellesskapet

Etter Fri Fagbevegelse.
Utgift av Europabevegelsen i Norge.

Aktietrykkeriet - Oslo 1971.